

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

Warszawa, 18 lipca 2022 r.

ZPP.055.4.2022.JS

Szanowny Panie Profesorze,

w nawiązaniu do petycji z dnia 19 maja 2022 r., przekazanej przez Biuro Rzecznika Praw Dziecka, pismo znak: ZSS.441.386.2022.KT, przedmiotem której jest propozycja zmian przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, Departament Zdrowia Publicznego uprzejmie prosi o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do punktu pierwszego wskazać należy, że reklama napojów alkoholowych jest zabroniona, z wyjątkiem piwa, które może być reklamowane wyłącznie z zastrzeżeniem spełnienia szeregu warunków określonych ustawą. Dla reklam zamieszczanych na słupach i tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy 20% powierzchni reklamy zajmować muszą widoczne i czytelne napisy informujące o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim.

Oдноśnie punktu drugiego i trzeciego istotnie, obecnie kwestie dotyczące zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, znajdują się w wyłącznej kompetencji rady gminy. Przy określaniu tych zasad konieczne jest uwzględnienie postanowień gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Nawiązując do punktu czwartego wskazać należy, że jednym z ważnych czynników utrudniających małoletnim możliwość nabywania napojów alkoholowych są odpowiedzialni, świadomi i przygotowani merytorycznie sprzedawcy napojów alkoholowych. W związku ze wspieraniem przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA, od 1 stycznia 2022 r. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) działań dotyczących ograniczania dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich w społecznościach lokalnych w 2021 r. zrealizowano projekt edukacyjny adresowany do sprzedawców napojów alkoholu. Zakupiono materiały edukacyjne, które zostały rozesłane do samorządów zainteresowanych podjęciem takich działań. Łącznie wysłano 573 paczki. Pakiety materiałów przekazano także do wykorzystania nowo przeszkolonym przez PARPA osobom do pracy ze sprzedawcami. Szkolenie dla tej grupy (17 osób z terenu całego kraju) odbyło się w Warszawie w dniach 23-25 listopada 2021 r. i obejmowało 22 godziny zajęć, głównie warsztatowych. Ponadto, zrealizowano projekt edukacyjny adresowany do samorządów lokalnych, których dochody z zezwoleń na sprzedaż alkoholu nie przekraczają 100 tys. zł. Informację o projekcie wysłano do 1 tys. gmin. Do projektu zgłosiło się prawie 500 samorządów, którym wysłano bezpłatne materiały informacyjno-edukacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych, w tym: broszury, ulotki, naklejki, plakaty, przypinki.

Odnosnie punktu piątego Departament uprzejmie informuje, że obecnie nie są prowadzone prace mające na celu wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących sponsorowania oraz informowania o sponsorowaniu. W odniesieniu do finansowania zajęć sportowych z wpływów z opłaty tzw. "cukrowej" Departament uprzejmie informuje, że opłata stanowi w wysokości:

- 1) 96,5% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 2) 3,5% dochód budżetu państwa, w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych. Narodowy Fundusz Zdrowia przeznacza środki z opłaty cukrowej na działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym oraz na świadczenia opieki zdrowotnej związane z utrzymaniem i poprawą stanu zdrowia świadczeniobiorców z chorobami rozwiniętymi na tle niewłaściwych wyborów i zachowań zdrowotnych, w szczególności z nadwagą i otyłością.

Nawiązując do propozycji Pana Profesora dotyczących kwestii nowelizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 276), Departament uprzejmie informuje, że wdrożenie

ewentualnego systemu licencji dla osób fizycznych i prawnych prowadzących sprzedaż detaliczną wyrobów tytoniowych jest istotnym elementem Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonym w dniu 12 listopada 2012 r. w Seulu, do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r. (Dz. U. z 2007 r. poz. 487 i 488). Obecnie kwestia ratyfikacji ww. dokumentu jest przedmiotem prac Ministerstwa Finansów.

W nawiązaniu do zaproponowanego wzrostu sankcji karnych za udostępnianie wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18. roku życia oraz propozycji wprowadzenia zakazu palenia tytoniu podczas przewozu pojazdami mechanicznymi dzieci, do określonej granicy wiekowej, Departament uprzejmie informuje, że przedmiotowe kwestie są znane kierownictwu Ministerstwa Zdrowia. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że propozycje Pana Profesora zostaną szczegółowo przeanalizowane podczas kolejnej nowelizacji wspomianej ustawy.

Reasumując warto zaznaczyć, że zmniejszenie strat społecznych i ekonomicznych powodowanych epidemią tytoniową oraz alkoholową możliwe jest jedynie przez stworzenie warunków koniecznych dla zmniejszenia rozpowszechnienia palenia tytoniu i spożywania alkoholu – m.in. poprzez podejmowanie przez obywateli świadomych decyzji dotyczących konsumpcji ww. wyrobów, dokonywanych na podstawie wiarygodnych informacji o skutkach ich używania.

Z poważaniem

Dariusz Poznański

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/